

S. S. VAN DINE:

20

Umorjeni Kanarček

Novo zasliševanje obeh telefonistov je bilo precej drugačno kakor prvo. Markham ju je zasliševal s tako natančnostjo, da bi prav gotovo morala povedati vsako malenkost, ki bi jo bila morda zjutraj pozabila ali hote zamolčala. Ko pa ju je končno odpustil, ni imel niti najmanjšega novega podatka, ki bi osvetlil vso zadevo. Njuno pripovedovanje se je naslanjalo na zelo trdne temelje: Od sedme ure dalje ni krenil skozi glavna vrata proti plesalkinemu stanovanju nihče drug, kakor plesalka sama, njen spremljevalec in mladenič, ki jo je zaman iskal. Vrtar je z vso gotovostjo trdil, da je zaprl stranska vrata z zapahom nekoliko po šesti uri in nobeno, še tako zvito vprašanje, ga ni moglo zmešati. Tudi sobarica ni vedela povedati ničesar novega in na ponovna Markhamova vprašanja je le ponovila vse, kar je izpovedala že zjutraj.

Kljub vsemu prizadevanju ni bilo mogoče odkriti najmanjšega novega znaka, ki bi pripomogel k razčiščenju zadeve. Dolgotrajno in natančno izpraševanje je prav za prav celo zaprlo vsa pota, ki bi mogla kakor koli voditi k rešitvi. Zadeva se je zdela neresljiva. Ko se je ob pol petih Markham ves utrujen spustil v naslanjač, se je zdelo skoraj izključeno, da bi bilo mogoče najti kako rešitev.

Vance je zaprl spišek in odrgel cigareto. »Veruj mi, stari moj,« je zamrmral, »da v tej zadevi ne boš opravil ničesar po uradnih potih.

Zakaj ne pokličeš kako egiptovsko vedeževalko s stekleno kroglo?»

»Ce pojde tako naprej,« je ves obupan izjavil Markham, »bom zares moral sprejeti tvoj nasvet.« Prav v tem trenutku je Swavker odprl vrata in dejal šefu, da ga čaka inspektor Brenner pri telefonu. Markham je pograbil slušalko in medtem ko je poslušal, si je napisal v notes nekaj opazk. Ko je bil razgovor končan, se je okrenil k Vanceju: »Zdi se mi, da si bil nekoliko zmeden glede skrinjice z dragulji. Brenner potrjuje to, kar je izjavil že zjutraj: skrinjica je bila odprta s posebnim diletom, kakršne imajo in znajo uporabljati samo poklicni vlomniki. Dileto je bilo dolgo en palec in tri osminke s ploščatim ročajem. Orodje je bilo že staro in je imelo majhno zarezo na spodnjem koncu. Bilo je isto, kot so ga uspešno uporabili lansko poletje pri vlovu v Park Avenue... Ali te ta pojasnila zadovoljujejo?»

»Tega nikakor ne morem trditi.«

Vance se je zresnil in bil videti zaskrbljen. »To napravlja zadevo še bolj fantastično... majhno svetlobo bi mogel videti v vsem tem, če ne bi bilo tiste skrinjice in dileta...«

Markham je pravkar hotel odgovoriti, ko so se zopet odprla vrata in je Swavker naznanil, da se je vrnil narednik Heath.

Heath je bil manj nezadovoljen kakor takrat, ko je odhajal. Sprejel je cigaro, ki mu jo je ponudil Markham, nato pa je sedel k mizi nasproti Markhamu in vzel iz žepa oguljeno beležnico.

»Imeli smo nekaj sreče,« je začel. »Burke in Emery, ki sem ju pozval, da sta mi pomagala, sta prav kmalu izvedela nekaj podrobnosti o plesalkinem življenju. Zdi se, da je imela le malo prijate-

ljev... Glavni prijatelj, ki so ga največkrat videli v njeni družbi je bil neki Karel Cleaver.«

»Poznam ga,« je izjavil. »To je ista oseba...«

»Prav on je,« je dejal Heath. »Prej je bil davčni uradnik v Brooklynu, pozneje se je ukvarjal s stavami pri konjskih dirkah v Jersey City. Stanuje v Stuyvesantu, kjer se lahko sreča s svojimi političnimi prijatelji.«

»Res je,« je pritrdil Markham. »Neke vrste poklicni veseljak je in mnogi ga poznajo pod imenom »Pop...«

»Ker je Cleaver stalno v Stuyvesantu, mu boš o priliki lahko stavili kako vprašanje glede gospodične Odell. Gotovo ve kaj o njej.«

»Brez dvoma,« je dejal Markham in si nekaj zapiseval v beležnico. Skušal bom govoriti z njim še nocoj... Nimate nikogar drugega v seznamu?»

»Bil je tudi neki Mannix, Louis Mannix, ki se je spoznal s plesalko še takrat ko je bila v »Follies« Vendar pa ga je zapustila in niso ju več videli skupaj že nad eno leto. Zdaj ima drugo prijateljico. Vodi podjetje Mannix in Levine, tvrdka za uvažanje krzna; zelo pogosto poseja nočne lokale in je precejšen zapravljevec... Vendar pa se mi zdi nepotrebno, da bi se zanimali zanj. Preveč časa je že, odkar je pretrgal vsako zvezo z lepo plesalko.«

»Res je,« je priznal Markham. »Mislim, da ga lahko črtamo iz seznama.«

»Ce boš se naprej ertali, vam kmalu ne bo ostalo drugega, kakor truplo zadavljene plesalke!« je pripomnil Vance.

»Je še gospod, ki jo je odvedel snoči k večerji,« je nadaljeval narednik. »Zdi se, da nihče ne pozna njegovega imena. Bržkone je eden izmed starejših gospodov, ki znajo biti zelo previdni... Sprva sem mislil, da je bil Cleaver, a opis se ne ujema. Smeš-

no pa je to, da se je odpeljal potem, ko je spremil prijateljico domov, naravnost v Stuyvesant!«

Markham je priklimal. »Ze vem vse, narednik. Poznam tudi neznančevno ime. Res ni Cleaver.«

Vance se je tiho smejal.

»Kdo je?« je vprašal Heath.

Markham se je nekoliko obotavljal in premišljeval ali naj naredniku zaupa tajnost. Nato je dejal:

»Povem vam njegovo ime, a ostati mora tajno. Ta človek je Kenneth Spotswoode.«

Povedal mu je, kako ga je Spotswoode prosil za razgovor, da pa mu ni znal povedati ničesar zanimivega. Povedal mu je tudi, da je ugotovil resničnost njegovih trditev z ozirom na to, kod je hodil prejšnjo noč.

»Ker je zapustil dekle pred zločinom,« je končal, »ne vidim razloga, da bi ga nadlegovali in spravljali njegovo ime v javnost. Obljubil sem, da bom ohranil njegovo ime tajno iz oziroma njegovo družino.«

»Ce ste zadovoljni vl,« je dejal Heath in zaprl beležnico. »sem jaz tudi. Se nekaj vam moram poročati. Odell je stanovala na 110. cesti. Emery je iztaknil njeno prejšnjo gospodinjino in od nje zvedel, da jo je oni nališpani mladenič redno obiskoval.«

»Zdaj sem se epomnil, da imam tukaj podatke, ki mi jih je sporočil profesor Brenner,« je pristavil Markham in pokazal naredniku zapise, ki si jih je naredil, ko mu je telefoniral inspektor.«

Heath jih je pazljivo prebral.

»Isto sem trdil tudi jaz!« je zadovoljno vzkliknil. »Delo poklicnega vlomilca, ki se je na podoban način že večkrat udeleževal.«

(Nadaljevanje s strani 5.)

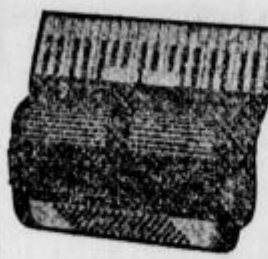
Današnji spored v prvem razredu državnega nogometnega prvenstva je naslednji:

Torin: Torino — Venezia
Genova: Liguria — Milano
Bergamo: Atalanta — Vicenza
Rim: Lazio — Fiorentina
Bologna: Bologna — Roma
Bari: Bari — Genova
Milan: Ambrosiana — Juventus
Livorno: Livorno — Triestina
Prvenstveni ples bo trajal še šest tednov. O končnih izidih ali o končnem vrstnem redu bi bilo prezgodaj govoriti, čeprav vse kaže, da bodo odnesli za letos zmagovito trofejo v Livorno.

Norvežani so dobili smuškega prvaka. Največ zanimanja je na Norveškem za smuške tekme v klasični kombinaciji. Ko so nedavno tekmovali v Baerumu, je prispelo tjakaj ogromno gledalcev. Junak dneva je bil Reidar Karlsen, ki je dosegel prvenstvo v smuških skokih z daljinama 45 in 52 m. Tudi v teku na 18 km se je dobro postavil.

OKVIRJE izdeluje specializirani **KLEIN**

IZDELOVALNICA HARMONIK

**FLEISS
JOSIP**

LJUBLJANA
BLEIWEISOVA 35

Vam nudi veliko izbiro
piano in diatoničnih harmonik

SGARAVATTI SEMENTI S. A., PADOVA

Sementi di Ortaggi, Foraggi ecc.
Semena za zelenjavo, krmila itd.

Chiedere offerta. — Zahtevajte ponudbo.

Banka v Beogradu išče za vodilno mesto sposobnega,

resnega strokovnjaka

z dolgotrajno prakso: Pogoji: znanje nemškega jezika. Naslovite dopise s potrebnimi podatki in z navedbo referenc, zahtevkov in dneva naslopa službe na oglas, odd. »Slovenca« pod šifro: »Direktor banke«.

Berite
Slovenca
in oglašujte v njem!

Naznanjamo žalosno vest, da je danes umrl naš bivši družabnik, gospod

Oton Raška

Dragega pokojnika ohranimo v častnem spominu!

V Ljubljani, dne 13. marca 1943.

Raška — Starè, manufaktura, Ljubljana

**Ljubezen
Kristine Homanove**

Vse družine, s katerimi je občeval, vsi imenitniki, ki jih je poznal, vse, kar je imelo v malem mestu količjak veljave, se je zbralo okrog groba. Med meščani je žalostna novica močno odjeknila. Kamor koli je v teh dneh prišel, so govorili ljudje o pokojnem svetniku Homanu z navideznim sožaljem. Ni pa manjkalo tudi besed, katerim se je poznalo, da so jih rodili drugačni občutki. Tudi nekaj, skoraj zadoščenju podobnega, je bilo slišati. Saj so vsi vedeli, da se bo moralo končati tako ali podobno. Nobeno drevo ne raste do neba! Vsaka osebnost se nekoč zruši!

Kako je zbolel svetnik Homan? Ah, to je bilo na neki dolgi, divji ježi z njegovo ženo. Tako je baje povedal zdravnik in tako je šlo med meščani od ust do ust.

Na Kristino so gledali z neko skoraj grozno mešanico zadoščenja in običajnega sočutja. Zdelo se je, kakor da gre za veliko predstavo. Kako se bo neki vedla?

Zgodilo se je že dvakrat, da je v mestu vrelo in kipele zaradi njenega vedenja na pokopališču. Ljudje so spet obnovili spomine na tiste dni. Tudi Kristina se je spomnila pogreba svojega učitelja prav tedaj, ko je šla za krsto svojega moža. Kakor strah iz otroških let se je je lotil spomin na pokopališče, kjer je kot dvanajstletna

deklica vzbudila toliko nevšečne pozornosti. Takrat je prvič čutila, prvič doživela, kaj pomeni smrt za ta svet.

»Končano, za vse večne čase končano.« Tistega učitelja je sovražila iz vse globočine svoje otroške duše. Potvarjal se je in bil je kri- vičen. Zagretil ji je vsa šolska leta in vsa otroška leta.

Ko pa je začel župnik s svojim nagrobnim govorom in ko se je poslavljaj za vse čase, jo je presunilo bliskovito dognanje. Neka vzvišena premož jo je zrušila na kolena. V tem hipu je pozabila na vso mržnjo proti svojemu učitelju.

In potem je še enkrat doživela slovo za vse čase. To je bilo tistega poletja, ko so se nabirali težki oblaki na nebu in ko je stala ob grobu svojega očeta. Čutila je, kako je izgubljala tla pod seboj, zdelo se ji je, da naglo pada.

Končano. Končani so odnosi do človeka, ki ga je z vsem srcem ljubila, na katerega je bila tako srčno navezana. Končano je z očetom, ki jo je imel tako rad in z očetom, ki jo je mučil. Tuja, kakor danes, je stala takrat v krogu svojih sorodnikov. Prav za prav ni nikoli jokala, takrat pa jo je prevzel tako bridek občutek zapuščenosti, da se je zrušila na zemljo in ihtela. Pozabila je na ljudi okrog sebe, točila vroče solze in drgetala tako presunljivo, da so jo morali odnesti.

Potem je prišel nekdo, ki ji je pomolil roko rešitve v njen globoki prepad trpljenja. To je bil njen ljubi mož, ki jo je odvedel na sončno in tako visoko goro sreče.

Sedaj je tudi to končano. Sedaj gre za njegov pogreb. Družba sorodnikov, do katerih ni nikoli čutila srčne povezanosti, hodi z njo. Za

gledalce so nastopili trenutki napetega pričakovanja. Vseh oči so uprte v Kristino in tudi Bergen se vznemlja na prste in strmi vanjo s strahom.

Ničesar ni storila! Visoka postava, odeta v preprosto, mehko črtno, se je samo zrušila. Njeno lice, belo kakor lilijski, ni moglo postati bolj blede. Odnegli so jo na voz in od njeni odsotnosti so začeli s poslovnim govorom.

»Samo omotica,« je šlo od ust do ust.

Popoldne je odšel Bergen na Poljane. V hišo ni vstopil, pač pa je zvedel isto, kar je šlo od ust do ust. Pravijo, da je bila nenavadno globoka omotica. Sedaj je že nekaj ur spet pri zavesti in je že vstala.

Da bi se izognil nevšečnemu govorjenju meščanov o žalostnem dogodku, je Erik Bergen še istega večera odpotoval. Prvotno je nameraval za nekaj tednov ali mesecev v bližnje večje mesto, potem pa je hitro spremenil svojo odločitev: odpeljal se je na jug, v deželo sonca.

Vselej se je oddaljil zelo daleč, kadar se je hotel približati.

Minulo je pol leta.

Polje je cvetelo in žito je zorelo. Visoka ženska postava se je premikala po cesti proti mestu. Nosila je temno obleko brez običajnih znakov žalovanja. Od daleč pa je bilo videti, čeprav je bila še mlada, da gre za vdovo. Poteze na obrazu in kretnje so izražale zapuščenost in otožnost. Tako je stopala, kakor da bi ji pomenil vsak korak novo naprežanje moči. Njen izklesan obraz je razodeval resnobo. V trudnih, žalostnih očeh je žarel droben žarek odločnosti.

Popotnica je nosila črn sončnik, lično torbico in par novih rokavic v rokah. Šla je na obiske.

Kristina Homanova je šla na obiske k ljudem v mestu. Zdravnik ji je rekel včeraj, njen notranji glas pa ji je že dolgo prigovarjal: kakor koli si poišči pot v svet! V samotni žalostni hiši boš propadla!

Zimo in pomlad je preživela kakor v nekem čudnem, neresničnem svetu globoko pod morjem. Pila je ob studencu groze, ki je naraščala iz dneva v dan. Zdelo se ji je, da ji v začetku ni bilo tako hudo. Izžarevala je bolečino in jo prenašala zase. Potem je polagoma prihajala do zavesti: nadna vrzel, vedno večja, ki jo je vsak dan težje čutila. Tam, kjer je občutila nekoč oporo, vedrost, ljubeznivost... je zijal prepad brez dna; kjer je bila široka življenjska pokrajina z neskončnimi razgledi in tisočimi potmi, je ostalo samo še brezno. In vsak korak, vsak pogled jo je vodil v prepad.

Ce imaš tukaj ljudi okrog sebe ali ne, je v bistvu vseeno.

»Toda samo do gotove meje!« ji je dejal včeraj zdravnik. Kristina ga je razumela, čeprav je ni zapustil občutek obupa. Ljudi je odslavila, vse vezi je pretrgala. Ni bila v tem posebnost njene narave. Ljudi je odslavila in odslavljala zaradi tega, ker ni mogla govoriti z njimi; v njenem sluhu je, kakor v živem spominu, še vedno zvenela govorica ljubljenskega moža. Težje govorici je hotela prisluskovati v dnevih svoje velike žalosti. Tuji glasovi bi jo samo motili.

In če si bo spet zaželela človeške družbe, tako je mislila, bo že kdo prišel. Kdo, to je vseeno.